

Wymagania edukacyjne z przyrody

Podstawa prawna:

Wymagania edukacyjne z przyrody są zgodne z rozporządzeniem ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych – tekst ujednolicony.

WYMAGANIA OGÓLNE

A. w zakresie wiedzy:

- Opanowanie podstawowego słownictwa przyrodniczego (biologicznego, geograficznego, z elementami słownictwa fizycznego i chemicznego).
- Poznanie różnych sposobów prowadzenia obserwacji i orientacji w terenie.
- Poznanie planów i map jako źródeł informacji geograficznych.
- Poznanie układów budujących organizm człowieka (kostny, oddechowy, pokarmowy, krwionośny, rozrodczy, nerwowy).
- Poznanie przyrodniczych i antropogenicznych składników środowiska, rozumienie prostych zależności między tymi składnikami.
- Poznanie cech i zmian krajobrazu w najbliższej okolicy szkoły.

B. w zakresie umiejętności i stosowania wiedzy w praktyce:

- Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, w tym korzystanie z różnych pomocy: planu, mapy, lupy, kompasu, taśmy mierniczej, lornetki itp.
- Wykonywanie obserwacji i doświadczeń zgodnie z instrukcją (słowną, tekstową i graficzną), właściwe ich dokumentowanie i prezentowanie wyników.
- Analizowanie, dokonywanie opisu, porównywanie, klasyfikowanie, korzystanie z różnych źródeł informacji (np. własnych obserwacji, badań, doświadczeń, tekstów, map, tabel, fotografii, filmów, technologii informacyjno - komunikacyjnych).
- Wykorzystanie zdobytej wiedzy o budowie, higienie własnego organizmu w codziennym życiu.
- Stosowanie zasad dbałości o własne zdrowie, w tym zapobieganie chorobom.
- Wskazywanie przystosowań organizmów do środowiska życia i zdobywania pokarmu.
- Dostrzeganie zależności występujących między poszczególnymi składnikami środowiska przyrodniczego, jak również między składnikami środowiska a działalnością człowieka.

C. w zakresie kształtowania postaw – wychowania.

- Uważne obserwowanie zjawisk przyrodniczych, dokładne i skrupulatne przeprowadzenie doświadczeń, posługiwanie się instrukcją przy wykonywaniu pomiarów i doświadczeń, sporządzanie notatek i opracowywanie wyników.
- Dostrzeganie wielostronnej wartości przyrody w integralnym rozwoju człowieka.

- Właściwe reagowanie na niebezpieczeństwa zagrażające życiu i zdrowiu.
- Doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało, jak i najbliższe otoczenie.
- Rozwijanie wrażliwości na wszelkie przejawy życia.
- Doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.
- Przyjmowanie postaw współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego.

WYMAGANIA OGÓLNE NA STOPNIE:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- ✓ posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza materiał przewidziany programem,
- ✓ potrafi stosować wiadomości w sytuacjach problemowych,
- ✓ umie dokonać analizy lub syntezy nowych zjawisk,
- ✓ potrafi poprawnie rozumować kategoriami przyrodniczymi (przyczyna – skutek) oraz umie powiązać problematykę przyrodniczą z zagadnieniami poznanymi w czasie lekcji innych przedmiotów,
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach przyrodniczych i ekologicznych szczebla wyższego niż szkolny.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności programowe przewidziane na ocenę dobrą,
- ✓ zna i rozumie sformułowania przyrodnicze, potrafi się nimi posługiwać w różnych sytuacjach poznawczych,
- ✓ rozwiązuje samodzielnie problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się zdobytymi umiejętnościami,
- ✓ potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo – skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem,
- ✓ dostrzega i ocenia związki dotyczące zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności programowe przewidziane na ocenę dostateczną
- ✓ dostrzega wpływ przyrody na życie i działalność człowieka,
- ✓ proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego,
- ✓ ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym,
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- ✓ opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności programowe przewidziane na ocenę dopuszczającą,
- ✓ rozpoznaje i ocenia postawy człowieka wobec środowiska przyrodniczego,

- ✓ poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania przy pomocy nauczyciela typowych zadań i problemów,
- ✓ potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej,
- ✓ potrafi wykonać proste zadania oparte na podręczniku lub innych źródłach wiedzy.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ✓ wykazuje się znajomością i zrozumieniem podstawowych pojęć w zakresie przewidzianym podstawą programową,
- ✓ rozwiązuje przy pomocy nauczyciela typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- ✓ potrafi korzystać ze źródeł informacji przy pomocy nauczyciela,
- ✓ rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody,
- ✓ posiada, przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- ✓ nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, które są potrzebne do dalszego kształcenia,
- ✓ nie potrafi rozwiązać problemów przyrodniczych o elementarnym stopniu trudności, nawet przy pomocy nauczyciela,
- ✓ nie zna podstawowych określeń przyrodniczych.

OCENIANIE

Cel oceny:

Przedmiotem oceny jest:

Aktualny stan wiedzy i umiejętności ucznia, tempo przyrostu wiadomości i umiejętności, stosowanie wiedzy przyrodniczej w praktyce, logiczne myślenie, rozumowanie i kojarzenie faktów przyrodniczych, aktywność i postawa.

Obszary aktywności podlegające ocenie:

Na zajęciach przyrody będą oceniane następujące obszary aktywności uczniów:

Znajomość pojęć przyrodniczych, poszukiwanie i gromadzenie informacji przyrodniczych, rozwijanie dociekliwości poznawczej, zainteresowań faktami z dziedzin przyrodniczych, lokalizowanie w czasie i przestrzeni omawianych wydarzeń, stosowanie poznanych pojęć w różnych kontekstach w zakresie wyznaczonym programem, rozumienie faktów i zjawisk oraz związków i zależności między nimi, posługiwanie się mapą, wykresem, schematem, tabelą i zestawieniem, praca w grupach oraz współpraca w zespole, prowadzenie zeszytu ucznia i zeszytu ćwiczeń, zainteresowanie tokiem zajęć lekcyjnych.

Sprawdzianie i ocenianie osiągnięć uczniów:

Każdy uczeń oceniany jest w skali sześciostopniowej.

Przy ocenach bieżących dopuszcza się zapis „+” i „-”.

Ocenie podlegają:

- sprawdziany (testy),
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- praca na zajęciach,
- zadania domowe,
- udział w konkursach przyrodniczych i ekologicznych.

Częstotliwość oceniania (przynajmniej, w okresie):

- sprawdziany (testy): 2 (3) oceny,
- odpowiedzi ustne i (lub) kartkówki: 2 oceny
- praca na zajęciach: 1 ocena,
- prace domowe: 3 oceny,
- udział w konkursach przyrodniczych i ekologicznych: 1 ocena za poszczególne etapy.

Ocena klasyfikacyjna śródroczna i końcoworoczna nie jest średnią ocen bieżących.

Przy ustalaniu oceny okresowej lub końcoworocznej nauczyciel bierze pod uwagę oceny uzyskane z poszczególnych obszarów działalności według następującej kolejności:

- sprawdziany i testy,
- odpowiedzi ustne i kartkówki,
- praca na zajęciach,
- prace domowe,
- aktywność pozalekcyjna.

Sprawdziany (testy) są obowiązkowe i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Ich zakres jest omawiany podczas lekcji powtórzeniowej. Sprawdzian może obejmować jeden dział (lub jego fragment), materiał zrealizowany w okresie lub w całym roku szkolnym.

Termin oddania sprawdzianów wynosi 14 dni.

Jeśli uczeń opuścił sprawdzian, powinien napisać go w ciągu 2 tygodni od powrotu po nieobecności.

Uczeń może poprawiać sprawdzian, jeśli otrzymał ocenę niedostateczną lub niższą niż dobra. Czas na poprawę – dwa tygodnie od oddania pracy. Poprawiać można jeden raz. Poprawa odbywa się w terminie wspólnie uzgodnionym. Sprawdziany są przechowywane przez nauczyciela, są też do wglądu przez rodziców podczas comiesięcznych konsultacji. Kartkówki są niezapowiedziane, zakres kartkówki – 3 ostatnie lekcje, czas trwania kartkówki 10 – 15 minut. Uczeń ma prawo odwołać się od oceny okresowej zgodnie z zapisem w Statucie Szkoły.

Testy i kartkówki są punktowane, a punkty przeliczane na oceny wg następujących kryteriów:

Celujący	91 – 100%	max. ilości punktów + zad. dodatkowe
Bardzo dobry	81 – 90%	max. ilości punktów
Dobry	71 – 90%	max. ilości punktów
Dostateczny	51 – 70%	max. ilości punktów
Dopuszczający	35 – 50%	max. ilości punktów
Niedostateczny	0 – 34%	max. ilości punktów

Postanowienia końcowe:

Uczeń ma prawo do dwukrotnego w ciągu semestru zgłoszenie swojego nieprzygotowania do zajęć. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń za każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej oraz do sprawdzianu. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji jeżeli zgłosi brak przygotowania z przyczyn losowych. Wszystkie oceny są jawne.

Na koniec okresu nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych. Jeżeli przewidywaną oceną śródroczną lub roczną jest ocena niedostateczna, nauczyciel zawiadamia o tym ucznia, wychowawcę (a ten rodziców) zgodnie z harmonogramem podanym w Statucie Szkoły. Ustalona przez nauczyciela ocena na koniec roku szkolnego może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami określonymi przez Statut Szkoły.

Aneks – dotyczy pracy szkoły w formie pracy zdalnej:

1. Ocenianie wiadomości i umiejętności uczniów odbywa się na podstawie prac uczniów (przesłanych przez nich lub ich rodziców, lub uzupełnianych / rozwiązywanych na platformach edukacyjnych zadań oraz kartkówek i sprawdzianów) zgodnie z Wewnątrzszkolnym Ocenianiem zawartym w Statucie Szkoły.

2. Poprawa otrzymanych ocen bieżących jest możliwa w formie i dniu ustalonym z nauczycielem poprzez e-dziennik lub inne komunikatory.